

The Tiger and the Roe Deer

A bilingual anthology

Attila József

Translation by Christian Rinderknecht

2025

© Translation by Christian Rinderknecht, 2025.

© Cover art by Max Wang (王震旦), 2025.

This translation is dedicated to XXX.

The Tiger and the Roe Deer	2
<i>Only you should read my poems</i>	2
A Tired Man	4
Why did you speak harshly to me?	6
<i>You are so silly</i>	8
<i>Freight trains switching</i>	10
<i>Consciousness</i>	12
I. <i>Dawn unbinds sky from earth</i>	12
II. <i>I saw paintings daubed with blue</i>	12
III. <i>I am thin, at times I only eat bread</i>	14
IV. <i>Just like a pile of logs</i>	14
V. <i>At the freight train station</i>	14
VI. <i>Behold the anguish inside</i>	16
VII. <i>I looked up from beneath the evening</i>	16
VIII. <i>The silence listened intently</i>	16
IX. <i>I heard iron weeping</i>	18
X. <i>He is a grown man</i>	18
XI. <i>I saw happiness</i>	20
XII. <i>I live by a railroad</i>	20
<i>You will grow old and come to regret</i>	22
The inventory is ready	26
Put your hand	28
The sea merely came	30
The leaves in the tree	32
You turned me into a child	34
József Attila	36

Only you should read my poems,
you who knows and loves me,
since you sail the void
and knows what will come, like a soothsayer,

for the silence appeared in your dreams
in human form,
and in your heart sometimes linger
the tiger and the tame roe deer.

Early June 1936

Csak az olvassa versemet,
ki ismer engem és szeret,
mivel a semmiben hajóz
s hogy mi lesz, tudja, mint a jós,

mert álmaiban megjelent
emberi formában a csend
s szívében néha elidőz
a tigris meg a szelid őz.

1936 június eleje

A Tired Man

Solemn peasants in the fields
commence their silent journey home.
We lie next to each other, the river and I;
tender grasses slumber under my heart.

A vast serenity rolls down with the placid river,
cares and burdens leave me to become dew;
neither man nor child,
neither Hungarian nor brother,
only a tired man who lies here.

The evening dispenses its peace,
I am a slice from its warm bread;
the sky too rests now on the calm Maros river,
and they sit out on my forehead, the stars.

August 1923

Megfáradt ember

A földeken néhány komoly paraszt
hazafelé indul hallgatólag.
Egymás mellett fekszünk: a folyó meg én,
gyenge füvek alusznak a szívem alatt.

A folyó csöndes, nagy nyugalmat görget,
harmattá vált bennem a gond és teher;
se férfi, se gyerek, se magyar, se testvér,
csak megfáradt ember, aki itt hever.

A békességet szétosztja az este,
meleg kenyereből egy karaj vagyok,
pihen most az ég is, a nyugodt Marosra
s homlokomra kiülnek a csillagok.

1923 augusztus

Why did you speak harshly to me?

Why did you speak harshly to me?
I didn't hurt you, my friend;
for some reason you are angry,
I heartily beg your forgiveness,
and I would like you to come with me now
to see the woodcutters
and lie down with me in the forest;
the foliage will billow above our heads,
from the cool seabed we will look at the sky
where nascent clouds start becoming leaves.
There, a vast serenity will embrace us
and will be so good for us now,
thrice as good if two receive it,
that is why I would like you to be with me
till the bell chiming is heard in the evening;
we will pick the thistles off each other
and stroll back home just as tiredly,
like the farm hands with the hoes,
taciturn labourers who,
in the pacifying power of the fields,
sowed hundredfold yielding seeds.

23 January 1924

Miért mondottál rosszat nékem

Miért mondottál rosszat nékem?
Én nem bántottalak, barátom,
Hogyha valamiért haragszol,
szívesen bocsánatot kérek
s szeretném, ha most velem jönnél,
megnézzük majd a favágókat
s leheverünk együtt az erdőn,
fejünk fölött hullámzanak a lombok,
hús tengerfenékről az eget nézzük,
ahol meg zsenge felhők lombosodnak.
Ott nagy nyugalom karol majd belénk
és nekünk az most olyanigen jó lesz,
háromszoros a jó, ha kettő kapja,
azért szeretném, hogyha velem lennél,
míg odahallik este a harangszó,
a bogáncsokat leszedjük egymásról
s hazaballagunk éppolyan fáradtan,
miként a kapás, szóitalan munkások,
akik a földek békés erejébe
százannyit termő magokat vetettek.

1924 jan. 23.

You are so silly.
You run like the morning wind,
sometime you'll be knocked down by a car.
By the way, I scrubbed clean my little table,
and now the tender light of my bread shines
purer.

Well, come back; if you want
I'll buy a blanket for my iron bed.
A plain, grey blanket.
It will suit my Poverty, who loves you,
and the Lord loves you also very much,
and He also loves me.
The Lord never comes in a blaze of glory,
He doesn't want to ruin my eyes,
which long to see you,
and will look at you very beautifully.
When you come back,
I will kiss you carefully,
I won't rip off your coat.
I will tell you all the many jokes,
because I devised many since then,
and how merry you'll be and blush,
how you'll look down to the ground,
and we will crack up,
and we will be heard by our neighbours
and even by the taciturn,
austere day labourers who,
amidst their tired, shattered dreams,
will then begin to smile too.

Autumn 1925

Olyan bolond vagy
szaladsz
akár a reggeli szél.
Még elüt valamelyik autó.
Pedig lesikáltam kis asztalomat
és most
tisztábban világít kenyérem enyhe fénye.
No gyere vissza, ha akarod
veszek takarót vaságyamra.
Egyszerű, szürke takarót.
Illik az
szegénységemhez, aki szeret téged
és az Úr is szereti nagyon
és engem is szeret az Úr
nem jön soha nagy fényességgel
Nem akarja, hogy elromoljanak
szemeim, akik
nagyon kívánnak látni téged.
És nagyon szépen néznek majd terád
ha visszajössz
vigyázva foglak megcsókolni,
nem tépem le rólad a kabátot
és elmondom mind a sok tréfát,
mert sokat kieszeltam azóta,
hogy te is örülj,
majd elpirulsz,
lenézel a földre és kacagunk
hangosan, hogy behallatszik szomszédunkba
a szótlán, komoly napszámosokhoz is behal-
lik
és fáradt, összetört
álmodunkban majd elmosolyodnak ők is.

Freight trains switching;
the dreamy clanking
claps the mute landscape
in light handcuffs.

The moon soars effortlessly,
like a prisoner set free.

The crushed stones lie
in their own shadow,
they sparkle for themselves,
they are in their place
like never before.

What shard of the vast nighttime
is this heavy night,
that it falls down on us
like a chunk of iron on the dust?

Desire born of the sun!
When shadows cover the bed,
could you too stay awake
the whole night?

At the front of the warehouse
a dusty lamp burns.
It is just visible, not luminous;
such is wishful thinking:
it blinks livelily,
but the sky is a large, dead light.

Tehervonatok tolatnak,
a méla csörömpölés
könnyű bilincseket rak
a néma tájra.

Oly könnyen száll a hold,
mint a fölszabadult.

A megtört kövek
önnön árnyukon fekszenek,
csillognak
maguknak,
úgy a helyükön vannak,
mint még soha.

Milyen óriás éjszaka
szilánkja ez a sulyos éj,
mely úgy hull le ránk,
mint a porra a vasszilánk?

Napszülte vágy!
Ha majd árnyat fogad az ágy,
abban az egész éjben
is ébren
maradnál?

A raktár
előtt poros lámpa ég.
Csak látszik, nem világít,
ilyen az ész, ha áhit.
Pislog élénken, holott
nagy halott
fény az ég.

Consciousness (1934)

I

Dawn unbinds sky from earth
and upon its clear, soft word
beetles and children spin forth
into the daylight;
there is no moisture in the air,
the bright levity floats!
Overnight they alighted on the trees
like small butterflies, the leaves.

II

I saw paintings daubed with blue,
red, yellow in my dreams
and felt that everything was just so —
not one speck of dust flying madly about.
Now blurred, my dream comes down into
    my limbs,
and the iron world is the order.
During the day a moon rises inwardly and,
when the night is out, a sun shines herewithin.

Eszmélet (1934)

I

Földtől eloldja az eget
a hajnal s tiszta, lágy szavára
a bogarak, a gyerekek
kipörögnek a napvilágra;
a levegőben semmi pára,
a csilló könnyűség lebeg!
Az éjjel rászálltak a fákra,
mint kis lepkék, a levelek.

II

Kék, piros, sárga, összekent
képeket láttam álmaimban
és úgy éreztem, ez a rend —
egy szálló porszem el nem hibbant.
Most homályként száll tagjaimban
álmom s a vas világ a rend.
Nappal hold kél bennem s ha kinn van
az éj — egy nap süt idebent.

III

I am thin, at times I only eat bread;
amidst those idle and blithering souls,
I seek in vain more certainty, like the die.
No chuck roast reaches my mouth
while I cuddle a small child to my heart —
however clever, the cat cannot catch at once
the mouse outdoors and the mouse indoors.

IV

Just like a pile of logs,
the world lies in a jumble;
each thing presses, weighs on,
holds fast to the next,
and so everything is determined.
Only what is not has a shrub,
only what will be can flower;
what is falls to pieces.

V

At the freight train station,
I lay down behind the tree
like a chunk of silence;
a grey weed reached my mouth,
raw, strange-sweet.
Playing dead, I watched the guard
— sensing what? —
and his shadow on the quiet wagons
stubbornly leaping at the bright, dewy coal.

III

Sovány vagyok, csak kenyeret
eszem néha, e léha, locska
lelkek közt ingyen keresek
bizonyosabbat, mint a kocska.
Nem dörgölődzik sült lopcska
számhoz s szívemhez kisgyerek —
ügyeskedhet, nem fog a macska
egyszerre kint s bent egeret.

IV

Akár egy halom hasított fa,
hever egymáson a világ,
szorítjanyomja, összefogja
egyík dolog a másikat
s így mindenik determinált.
Csak ami nincs, annak van bokra,
csak ami lesz, az a virág,
ami van, széthull darabokra.

V

A teherpályaudvaron
úgy lapultam a fa tövéhez,
mint egy darab csönd; szürke gyom
ért számhoz, nyers, különös-édes.
Holtan lestem az őrt, mit érez,
s a hallgatóg vagonokon
árnyát, mely ráugrott a fényes,
harmatos szénre konokon.

VI

Behold the anguish inside,
yet the explanation lies outside.
Your wound is the world
— on fire, burning up —
and you feel your soul, the fever.
You are captive as long as your heart rebels
— so you will be free if it indulges
not building for yourself a house
where a landlord settles in.

VII

I looked up from beneath the evening
to the cogwheels of the heavens:
from the glittering threads of chance
the loom of the past wove the law;
and I looked up again onto the sky
from beneath the steam of my dreams,
and I saw the fabric of the law
always tearing up somewhere.

VIII

The silence listened intently — One struck.
You could visit your childhood;
between the damp cement walls
you could imagine a bit of freedom
— I thought. And as soon as I stood up,
the stars, the Great Bear were glittering above
like the grilles up in the silent cell.

VI

Im itt a szenvedés belül,
ám ott kívül a magyarázat.
Sebed a világ — ég, hevül
s te lelkedet érzed, a lázat.
Rab vagy, amíg a szíved lázad —
úgy szabadulsz, ha kényedül
nem raksz magadnak olyan házat,
melybe háziúr települ.

VII

Én fölnéztem az est alól
az eget fogaskerekére —
csilló véletlen szálaiból
törvényt szőtt a mult szövőszéke
és megint fölnéztem az égre
álmaim gőzei alól
s láttam, a törvény szövedéke
mindig fölfeslik valahol.

VIII

Fülelt a csend — egyet ütött
Fölkereshetnéd ifjúságod;
nyirkos cementfalak között
képzelhetsz egy kis sabadságot —
gondoltam. S hát hát amint fölállok
a csillagok, a Göncölök
úgy fénylenek fönt, mint a rácsok
a hallgatag cella fölött.

IX

I heard iron weeping,
I heard rain laughing.
I saw that the past was cracked
and that only memories may be forgotten,
and how I cannot but love,
bending under my burdens
— why should I also forge a weapon
out of you, golden self-awareness!

X

He is a grown man he who has
neither mother nor father in his heart,
he who knows that he receives life
as a supplement to death, and will return it
anytime, like a found object
— therefore he treasures it,
he who is neither a god nor a priest,
neither to himself nor to others.

IX

Hallottam sírni a vasat,
hallottam az esőt nevetni.
Láttam, hogy a mult meghasadt
s csak képzetet lehet feledni;
s hogy nem tudok mást, mint szeretni,
görnyedve terheim alatt —
minek is kell fegyvert veretni
belőled, arany öntudat!

X

Az meglett ember, akinek
szívében nincs se anyja, apja,
ki tudja, hogy az életet
halálra ráadásul kapja
s mint talált tárgyat visszaadja
bármikor — ezért őrzi meg,
ki nem istene és nem papja
se magának, sem senkinek.

XI

I saw happiness; it was soft, bright
and one and half a quintal.
On the coarse grass of the farmyard
its curly smile swayed.
It plopped into the squishy, tepid puddle,
squinted, further grunted at me once —
To this day I see how hesitantly
the sunlight toyed with its bristles.

XII

I live by a railroad.
Many a train comes and goes,
and I watch from afar
how the bright windows fly by
in the wavering, fluffy darkness.
So the lit-up days rush into the eternal night,
and I stand in the compartments' light,
I rest on my elbow and remain silent.

XI

Láttam a boldogságot én,
lány volt, szőke és másfél mázsa.
Az udvar szigorú gyöpén
imbolygott göndör mosolygása.
Ledőlt a puha, langy tócsába,
hunyorogott, röffent még felém —
ma is látom, mily tétovázva
babrált pihéi közt a fény.

XII

Vasútnál lakom. Erre sok
vonat jön-megy és el-elnézem,
hogy' szállnak fényes ablakok
a lengedező szösz-sötétben.
Így iramlanak örök éjben
kivilágított nappalok
s én állok minden fülke-fényben,
én könyöklök és hallgatok.

You will grow old and come to regret
how you hurt me
— which you are proud of today.
The conscience will come knocking
and won't leave you alone in any memory.

You will have an old dog that will settle next
to you.
You will rest during the day,
dozing off on a chair
because you are afraid alone at night.
Shadows will fall on the trembling old lady.

Your old dog will whine sometimes,
but the room falls silent again, all is in order,
and yet someone from the past
is missing in the lonely silence.

You will toddle
and when your bad leg has tottered enough,
you will sit down. Your youthful picture stands
above in a golden frame.
You will mumble to it: 'I didn't embrace him,
obviously I didn't love him.'

'What could I have done?' — you ask,
but your toothless mouth can no longer an-
swer;
facing the sun outside, you close your eyes,
you can barely wait for the moon to rise.

...

Majd megöregszel és bánni fogod,
hogy bántasz — azt, amire büszke vagy ma.
A lelkiismeret majd bekopog
s nem lesz emlék, melyben magadra hagyna.

Lesz vén ebed s az melléd települ.
Nappal pihensz majd, széken szunyókálva,
mert éjjel félni fogsz majd egyedül.
Árnyak ütnek a rezgő anyókára.

Az öreg kutya néha majd nyafog,
de a szobában csend lesz, csupa rend lesz;
hanem valaki hiányozni fog
a multból ahhoz a magányos csendhez.

Majd tipegsz s ha eleget totyogott
rossz lábod, leülsz. Fönn aranykeretben
áll ifju képed. Hozzá motyogod:
„Nem öleltem meg, hiszen nem szerettem.”

„Mit is tehettem volna?” — kérdezed,
de fogatlan szád már nem válaszolhat;
s ki a nap előtt lehunyod szemed,
alig várod, hogy feljöjjön, a holdat.

...

Because when you fall asleep, the bed will leap
like a foal trying to throw off its harness.
And fear, not desire, will occupy your head:
should you love him,
should you not love him?

Decide for yourself.
I regret that I cannot answer if you ask:
is he alive?
Because the sorrow inside is tired,
it falls asleep like a child, and I with it.

November 1936

Mert ha elalszol, ugrál majd az ágy,
mint a csikó, hogy a hámot levesse.
S a félelem tűnődik, nem a vágy,
a fejedben: Szeress-e, ne szeress-e.

Magadban döntöd el. Én fájlalom,
hogy nem felelhetek, ha kérded: él-e.
Mert elfárad bennem a fájdalom,
elalszik, mint a gyermek s én is véle.

1936 november

The inventory is ready

I trusted myself since the beginning.
He who owns nothing is not worth a lot,
certainly not more than the animal
that perishes forever.
When I was afraid, I stood my ground.
I was born, I blended in and I stood out.
I also paid for what was accounted for,
I loved whoever gave without charging.
When a lady would playfully lead me on,
I would truly believe her
— let her fulfil her desire!
I scrubbed ships, I pulled up buckets.
Amidst clever gentlemen, I played the fool.
I peddled windmills,¹ bread and books,
newspapers, verses — when it was easier.
Sometimes I hope I will die in a bed,
not in glorious battle, not on a slack rope.
Whatever happens, the inventory is now ready.
I lived, and others have already died from this.

November–December 1936

---

¹American English *pinwheels*

Kész a leltár

Magamban bíztam eleitől fogva —
ha semmije sincs, nem is kerül sokba
ez az embernek. Semmiképp se többbe,
mint az állatnak, mely elhull örökre.
Ha féltem is, a helyemet megálltam —
születtem, elvegyültem és kiváltam.
Meg is fizettem, kinek ahogy mérte,
ki ingyen adott, azt szerettem érte.
Asszony ha játszott velem hitegetve:
hittem igazán — hadd teljen a kedve!
Sikáltam hajót, rántottam az ampát.
Okos urak közt játszottam a bambát.
Árultam forgót, kenyeret és könyvet,
ujságot, verset — mikor mi volt könnyebb.
Nem dicső harcban, nem szelíd kötélén,
de ágyban végzem, néha ezt remélem.
Akárhogyan lesz, immár kész a leltár.
Éltem — és ebbe más is belehalt már.

1936 nov.–dec.

Put your hand

On my forehead
put your hand,
as if it were my hand.

Guard my life
like an executioner,
as if it were your life.

Love my heart
as if it were good,
as if it were your heart.

May-June 1928

Tedd a kezed

Tedd a kezed
homlokomra,
mintha kezed
kezem volna.

Úgy őrizz, mint
ki gyilkolna,
mintha éltem
élted volna.

Úgy szeress, mint
ha jó volna,
mintha szívem
szíved volna.

1928 máj.–jún.

The sea merely came

The blue beam
between the two poles of your breast
——— The acrobat's dream stands on it.

The clouds unravelled away,
so you wish you could take off,
and I already searched for you in the far ends.

My dream already flies
with the breath of calm, deep waters.
And the tasty pinecones keep falling
from the lonely, large pine trees.
And also the tallest grasses,
they already have well grown on the hills;
in their hearts, beautiful, green fires burn.

The tired beetles find their way home
when the evening falls,
and the Lord, with open hands,
knee-deep in the babbling peace,
stands at the end of their path...

But I am not tired, my dear —
the sea merely came to my doorstep.

March 1926

Csak a tenger jött el

Melled két pólusa közt a kék sugár —
A kötélzáncos álma áll azon.

A felhő elfoszlott, hogy föllegeghess
És én már túlsokat kerestelek —
Nyugodt, mély vizek leheletével száll már az
enyém
S magányos, nagy fenyőmről hullong a jóhú-
sú toboz.

S a legmagosabb füvek is kinőttek már a dom-
bon,
Szívükben szép, zöld tüzek égnek,
Hogy az elfáradt bogarak mind hazatalálnak,
ha esteledik
S az Úr
Nytott tenyérrel, térdig csobogó nyugalom-
ban
Ott áll az útjuk végén...

De én nem vagyok fáradt, kedvesem —
Csak a tenger jött el a küszöbömig.

1926 márc.

The leaves in the tree

The leaves in the tree
slowly swing.
They already are crooked,
yellow, soft and drooping.

Amongst them a silent bird
moves up and down,
as if the tree were its cage.

Just so my soul too
keeps pacing inside me,
a muteness moving
from branch to branch.

I might be able to fly away
— I don't dare.
The twig bends and quivers,
the muteness awaits and paces.

September 1934

A fán a levelek

A fán a levelek
lassan lengenek.
Már mind görbe, sárga
s konnyadt, puha.

Egy hallgatag madár
köztük föl-le jár,
mintha kalitkája
volna a fa.

Így csinál lelkem is.
Jár-kel bennem is,
ágról-ágra lépked
egy némaság.

Szállhatnék — nem merek.
Meghajlik, remeg
a gally, vár és lépked
a némaság.

1934 szept.

You turned me into a child

You turned me into a child. In vain

May 1936

Gyermekké tettél

Gyermekké tettél. Hiába növesztett
harminc csikorgó télen át a kín.
Nem tudok járni s nem ülhetek vesztég.
Hozzád vonszolnak, löknek tagjaim.

Számban tartalak, mint kutya a kölykét
s menekülnék, hogy meg ne fojtsanak.
Az éveket, mik sorsom összetörték,
reám zudítja minden pillanat.

Etess, nézd – éhezem. Takarj be – fázom.
Ostoba vagyok – foglalkozz velem.
Hiányod átjár, mint huzat a házon.
Mondd, – távozzon tőlem a félelem.

Reám néztél s én mindent elejtettem.
Meghallgattál és elakadt szavam.
Tedd, hogy ne legyek ily kérlelhetetlen;
hogy tudjak élni, halni egymagam!

Anyám kivert – a küszöbön feküdtem –
magamba bujtam volna, nem lehet –
alattam kő és üresség fölöttem.
Óh, hogy alhatnék! Nálad zörgetek.

Sok ember él, ki érzéketlen, mint én,
kinek szeméből mégis könny ered.
Nagyon szeretlek, hisz magamat szintén
nagyon meg tudtam szeretni veled.

1936 máj.

József Attila

He was cheerful and good, and perhaps
stubborn when his truths were challenged.
He liked to eat and, somehow,
he was also compared to a god.
From a Jewish physician he received a coat,
and his relatives thusly named him:
Not-To-Be-Seen-Here-Again.
In the Greek Orthodox church
he found no peace, only priests.
He was a national figure in destruction.

But, well, don't be sad.

Early 1928

József Attila

Vidám és jó volt s tán konok,
ha bántották vélt igazában.
Szeretett enni s egyben másban
istenhez is hasonlított.
Egy zsidó orvostól kapott
kabátot és a rokonok
úgy hívták: Többé-itt-ne-lássam.
A görög-keleti vallásban
nyugalmat nem lelt, csak papot —
országos volt a pusztulásban,

no de hát ne búsuljatok.

1928 eleje

Glossary

A

abban *az* ‘that’ + *innes*. -*ban* ‘in’

ablakok *ablak* ‘window’ + pl. -*ok*

adott vb. *ad* ‘to give’ + 3rd pers. sg. ind. past. indef.

ahhoz *az* ‘that’ + *allat*. -*hoz* ‘towards’

ahogy *az* ‘that’ + *hogy* → ‘as, as soon as’

ahol art. *az* + interr. adv. *hol* ‘where?’

akár lit. ‘just like’

akárhogyan lit. *akár* ‘just like’ + *hogyan* ‘how’ → ‘anyway, anyhow, whatever’, alt. *akárhogy*

akarja vb. ‘to want’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. -*ja*

akarod vb. *akar* ‘to want’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def. -*od*

aki conj. ‘who’

akik pron. ‘who’ + pl. -*k*

akinek pron. *aki* ‘who’ + attr. poss. -*nek*

alatt post. *al-* ‘lower part, below’ + locat. -*att*

alig adv. ‘barely’

alól *al* ‘lower part’ + abl. -*l* ‘from’

aluszni vb. *alszik* ‘to sleep’ → ‘to fall asleep’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. -*nak*

ami rel. pron. ‘which, that’

amíg adv. ‘as long as’; ‘until’ if followed by negated verb

amint *az* + *mint* ‘like’: ‘as soon as’, lit. ‘as’

amire *ami* ‘that, which’ + subl. -*re* ‘onto’

ampát *ampa* ‘bucket’ + acc. -*t*

annak art. *az* ‘that’ + attr. poss. -*nak* → *annak*

anyja *anya* ‘mother’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. -*ja*

anyókára *anyó* ‘elderly woman’ + dim. -*ka* (term of endearment; rare. term of address to the wife by her husband in old age) + subl. -*ra* ‘on[to]’

apja *apa* ‘father’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. -*ja*

arany ‘gold, golden’

aranykeretben *arany* ‘gold’ + *keret* ‘frame’ + *innes*. -*ben* ‘in’

asztalomat *asztal* ‘table’ + 1st pers. sg. single-poss. poss.

-om + acc. *-at*

asszony ‘lady’

autó ‘car’

azért art. *az* ‘that’ + causal *-ért* → adv. ‘for that reason, that is why’

azon art. *az* ‘that’ + super. *-on* ‘on (that manner)’

azóta art. *az* ‘that’ + *óta* ‘since’ → ‘since then’

azt *az* ‘that’ + acc. *-t*

Á

ágra *ág* ‘branch’ + subl. *-ra* ‘onto’

ágról *ág* ‘branch’ + delat. *-ről* ‘off, from’

ágy ‘bed’

ágyban ‘bed’ + innes. *-ban* ‘in’

áhít vb. ‘to wish (for smth)’

áll vb. ‘to stand’

állatnak vb. *áll* ‘to stand’ + noun-forming *-at* → *állat* ‘animal’ + dat. *-nak*

állók vb. *áll* ‘to stand’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ok*

álma *álom* ‘dream’ + 3rd pers. sg. single-poss. ‘his’

álmaiban *álom* ‘dream’ + 2nd pers. sg. inform. poss. *-a* + poss. pl. *-i* + innes. *-ban* ‘in’ → *álmaiban*

álmaim *álom* ‘dream’ + 1st pers. sg. poss. *-a* + poss. pl. *-i* + 1st pers. sg. pers. *-m*

álmaimban *álom* ‘dream’ + 1st pers. sg. poss. *-a* + poss. pl. *-i* + 1st pers. sg. pers. *-m* + innes. *-ban* ‘in’ → *álmaimban*

álmukban *álom* ‘dream’ + 3rd pers. pl. single-poss. poss. *-uk* + innes. *-ban* ‘in’

ám poetic, interj. contrad. ‘but’

árnyak *árny* ‘shadow’ + nom. pl. *-ak*

árnyat *árny* ‘shadow’ + acc. *-t*

árnyát *árny* ‘shadow’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-a* + acc. *-t* → *-át*

árnyukon *árny* ‘shadow’ + 3rd pers. pl. single-poss. poss. *-uk* + super. *-on* ‘on’

árultam *áru* ‘good, merchandise’ + vb.-forming *-l* → ‘to

sell, peddle, deal in' + 1st pers. sg. ind. past *-tam*

B

babrált vb. *babrál* 'to fiddle'

bambát *bamba* 'dim-witted, fool' + acc. *-at*

barátom *barát* 'friend' + 1st pers. sg. single-poss. poss. *-om*

bánni vb. *megbán* 'to regret': perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *bán* 'to mind (negatively), to be bothered'

bántasz vb. *bán* 'to be bothered' + caus. *-t* → 'to hurt' + 2nd pers. sg. ind. pres. indef.

bántották vb. *bán* 'to mind (negatively), to be bothered' + caus. *-t* → *bánt* 'to hurt', inf. *bántani* + 3rd pers. pl. ind. past

bántottalak vb. *bán* 'to mind (negatively), to be bothered' + caus. *-t* → *bánt* 'to hurt', inf. *bántani* + 1st pers. sg. ind. pres. 2nd obj.

bármikor *bár* 'any' + adv. *mikor* 'when' → 'any time'

behallatszik vb. pref. *be-* 'inwardly' + vb. *hall* 'to hear' + caus. *-at* + vb.-forming *-szik* → 'to cause to sound in'

behallik syn. *behallatszik*

bekopog vb. pref. *be-* 'inwardly' + vb. *kopog* 'to knock'

belehalt vb. pref. *bele-* 'into' + vb. *hal* 'to die' → 'to die from (smth, smb)' + 3rd pers. sg. ind. past indef.

belénk pron. *belé* (folksy, syn. *bele*) 'into him' + 1st pers. pl. → 'with us, into us'

belőled pron. *belőle* 'out of him' + 2nd pers. sg. *-d*

belül 'inside'

bennem pron. *benne* 'inside smth, smb' + 1st pers. sg. pers. *-m*

bent adv. 'inside'

békés *béke* 'peace' + adj.-forming *-s* → 'peaceful'

békességet *béke* 'peace' + abst. noun-forming *-ség* + acc. *-et*

bilincseket *bilincs* 'handcuff, shackle' + pl. *-ek* + acc. *-et*

bizonyosabbat adj. *bizonyos* 'certain' + comp. *-abb* 'more' + acc. *-t*

bíz *vb.* *bíz* ‘to entrust smth (to smb)’

bocsánatot *bocsánat* ‘pardon’ + acc. -ot

bogarak *bogár* ‘beetle’ + pl. -ak → *bogarak*

bogáncsokat *bogáncs* ‘thistle’ + pl. -ok + acc. -at

bokra *bokor* ‘shrub, bush’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss.

-a

boldogságot *boldog* ‘happy’ + noun-forming -ság (state of being) + acc. -ot

bolond *adj.* ‘silly, foolish’

búsuljatok *bú* ‘sorrow’ + *adj.*-forming -s + *vb.*-forming -ul → *vb.* *búsul* ‘to be sad’ (obs. ‘to be angry’) + 2nd pers.

pl. ind. pres. -jatok

büszke *adj.* ‘proud’

C

cella ‘cell’

cementfalak *cement* ‘cement’ + *fal* ‘wall’ + pl. -ak

csak *adv.* ‘only, merely, just’

csend ‘silence’. alt. *csönd*

csendhez ‘silence’ + *allat.* -hez ‘to’

csikó ‘foal’

csillagok *csillag* ‘star’ + pl. -ok

csillognak *vb.* *csillog* ‘to glitter’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

csilló *vb.* *csillog* ‘to glitter’ + *adj.*-forming -o → *csilló*; usually *csillogó*

csinál *vb.* ‘to do, to make’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

csobogó *vb.* *csobog* ‘to splash, to babble (water flowing)’ + pres. part. -ó

csönd ‘silence’, alt. *csend*

csöndes *adj.* sg. ‘silent’, alt. *csendes*

csörömpölés *vb.* *csörömpöl* ‘to clank’ + *vb.* noun-forming -és → ‘clanking’

csupa ‘all, mere, pure’

D

darab ‘piece (self-contained, not as a fraction of smth)’
darabokra adv. *darab* ‘piece, chunk (self-contained)’ + pl. *-ok* + subl. *-ra* ‘on[to]’
de adv. ‘how!’ || conj. ‘but, surely’ **determinált** Latin *de-terminare* + vb.-forming *-ál* ‘to determine’ + past part. *-t*
dicső lit. ‘heroic, glorious’
dolog ‘thing’
dombon *domb* ‘hill, mound’ + super. *-on* ‘on’
döntöd perfect. vb. pref. *el-* + vb. *dönt* ‘to decide’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def.
dörgölődzik vb. ‘to press against’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

E

e poetic abbrv. *eme, ez* ‘this’
ebbe *ez* ‘this’ + illative *-be* ‘into (the inside of)’ → ‘in this’
ebed noun. *eb* ‘dog’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. → ‘your dog’
egeret *egér* ‘mouse’ + acc. *-et* → *egeret*
eget *ég* ‘sky’ + acc. *-et* → *eget*
egész adj. ‘whole’ || adv. ‘wholly’
egy ‘one’
egyben-másban pron. *egymás* + iness. *-ben/-ban* ‘in’ → ‘in some ways’
egyedül *egy* ‘one’ + noun-forming *-ed* + adv.-forming *-ül* → ‘alone’
egyet *egy* + acc. *-t*
egymás pron. ‘each other, each one another’
egymásról pron. *egymá* ‘each other, each one another’ + delat. *-ról* ‘off, from’
egymáson pron. *egymás* ‘each other, each one another’ + super. *-on* ‘on’
egyik *egy* ‘one’ + 3rd pers. pl. mult. poss. *-ik* ‘of’
egyszerre adv. *egyszer* ‘at once’ + abl. *-re* ‘onto’
egyszerű *egy* ‘one’ + *-szerű* ‘-like’ → ‘plain, simple, unadorned, humble (< 1945)’

együtt *egy* ‘one’ + locat. *-ütt* → ‘in the company of, together, with’

el adv., conj. ‘afar, far away’ || *el nem* + past. part. || perf. vb. pref.

elalszik perfect. vb. pref. *el-* + vb. *alszik* ‘to sleep’ → ‘to fall asleep’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

elalszol vb. pref. *el-* ‘away’ + vb. *alszik* ‘to sleep’ → ‘to fall asleep’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef.

eleget *elég* ‘enough’ + acc. *-et* → adv.

eleitől *elei* ‘beginning, start’ + ablat. *-től* ‘without, from’

elfárad perfect. vb. pref. *el-* + vb. *fárad* ‘to tire, to be tired’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

elfoszlott perfect. vb. pref. *el-* + vb. *foszlik* ‘to vanish, unravel’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.

elhull perfect. vb. pref. *el-* + vb. *hull* ‘to fall’

elidőz vb. perf. pref. ‘*el-*’ + *idő* ‘time’ + vb.-forming *-z* → ‘to tarry, linger’

elmondom vb. *elmond* ‘to tell’ + 1st pers. sg. ind. pres. def. *-om*

elmosolyodnak vb. pref. *el-* + *mosoly* ‘smile’ → ‘the process of smiling’ + vb.-forming *-odik* ‘to become smth’ (here ‘smile’) + 3rd pers. ind. pres. indef. → ‘they start to smile’

elnézem vb. pref. *el-* ‘continuity over a long time’ + vb. *nez* ‘to look at’

eloldja vb. pref. *el-* ‘away’ + vb. *old* ‘to unbind’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*

előtt *elő* ‘the front part of smth’ + locat. *-tt* ‘in front of, ahead of, before, prior to’

elpirulsz perfect. vb. pref. *el-* + vb. *pirul* ‘to blush’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. *-sz*

elromoljanak perfect. vb. pref. *el-* + vb. *romlik* ‘to break down, to deteriorate’ + 3rd pers. pl. subj. indef. *-janak*

elüt vb. pref. *el-* ‘away’ + vb. *üt* ‘to hit’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

elvegyültem perfect. vb. pref. *el-* + vb. *vegyül* ‘to mix, blend’ + 1st pers. sg. ind. past. *-tem*

ember ‘person’

embernek *ember* ‘person’ + (dat. *-nek* ‘to, for’ || attr. poss. *-nek*)

emlék ‘memory’

engem pron. *én* ‘I’ + acc. → ‘me’

enni inf. of *eszik* ‘to eat’

enyhe *enyh* ‘light, mild, tender, faint’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-e* ‘of’

enyém *én* ‘I’ + 1st pers. sg. single-poss. *-em* → ‘mine’

erdőn *erdőn* ‘forest’ + iness. *-n* ‘in’

erejébe *erő* ‘force, power, strength’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-je* + illative *-be* ‘into (the inside of)’

erre pron. *ez* ‘this, it’ + subl. sg. *-re* ‘onto, to’

esőt vb. *es*, inf. *esik* + pres. part. *-ő* + acc. *-t*

est arch. ‘(in the) evening’

este arch. ‘(in the) evening’ (syn. *est*) || noun ‘evening’

esteledik *este* ‘evening’

eszem vb. *esz* ‘to eat’, rare without verbal pref., inf. *enni* + 1st pers. sg. ind. pres. def. *-em* → *eszem*

ezért conj. ‘therefore’

ezt *ez* ‘this, it’ + acc. *-t*

É

ébredn adv. ‘awake’

édes adj. ‘sweet’

ég ‘sky’ || vb. ‘to burn, to be lit’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

égnek vb. ‘to burn, to be lit’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

égre *ég* ‘sky’ + subl. sg. *-re* ‘onto’

éj ‘night’

éjben poetic *éj* ‘night’ + innes. *-ben* ‘in’

éjjel poetic *éj* ‘night’ + instr. *-vel* ‘with’ → *éjjel*

éjszaka *éj* ‘night’ + *szaka* ‘period of’ → ‘at night, night-time, night’

él-e vb. *él* ‘to live’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. + polar interr. *-e*

életet *élet* ‘life’ + acc. *-et*

élénken vb. *él* ‘to live, exist’ + rare adj.-forming *-énk* + super. *-en* ‘on’ → ‘lively’

élted vb. *él* ‘to live’ + 2nd pers. sg. inform. ind. past. indef.

éltem vb. *él* ‘to live’ + 1st pers. sg. ind. past

én pron. ‘I’

éppolyan pref. *épp-* ‘exactly’ + arch. pron. *oly* ‘such, so’ + deadj. adv.-forming *-an* → adv. ‘the same kind, just as, just like’

ért vb. *ért* ‘to reach’, arch. ‘to touch’, fig. ‘to understand’, 3rd pers. sg. past indef.

érte pron. ‘for him, her, it’.

érez vb. ‘to feel, smell, taste’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

éreztem vb. *érez* ‘to feel’, 1st pers. sg. past def.

érzed vb. *érez* ‘to feel’, 2nd pers. sg. ind. pres. def.

F

fa ‘tree’

fájdalom vb. *fáj* ‘to ache, to hurt’ + noun-forming *-dalom* → ‘pain, grief, sorrow’

fájlalom vb. *fáj* ‘to hurt’ + vb.-forming *-lal* → lit., arch. ‘to regret’ + 1st pers. sg. ind. pres. def.

favágókat *fa* ‘tree’ + *vágó* ‘cutter’ + pl. *-k* + acc. *-at*

fákra *fa* ‘tree’ + pl. *-k* + subl. *-ra* ‘onto’ → *fákra*

fán *fa* ‘tree’ + inness. *-n* ‘in’

fáradt vb. *fárad* ‘to tire’ + past. part. *-t*

fáradtan vb. *fárad* ‘to tire’ + past. part. *-t* + adv.-forming *-an* → ‘tiredly, wearily’

fegyvert *fegyver* ‘weapon’ + acc. *-t*

fejedben *fej* ‘head’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. *-ed* ‘your’ + innes. *-ben* ‘in’

fejünk *fej* ‘head’ + 1st pers. pl. single-poss. poss.

fekszenek vb. inf. *fekszik* ‘to lie (horizontally)’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-enek*

fekszünk vb. inf. *fekszik* ‘to lie (horizontally)’ + 1st pers. pl. ind. pres. indef. *-ünk*

feledni lit. vb. *feled* ‘to forget’, alt. *felejt*

felelhetek *fél* ‘human being’ + vb.-forming *-el* → vb. *felel* ‘to answer, reply’ + poten. 1st pers. sg. ind. pres. indef.

felém post. *felé* ‘to[wards]’ + 1st pers. sg. poss *-m* → pron. ‘towards me’

felhő ‘cloud, danger, trouble’

felhők *felhő* ‘cloud, danger, trouble’ + pl. *-k*

feljöttön vb. pref. *fel-* ‘upwards’ (see also *föl-*) + vb. *jön* ‘to come’ + 3rd pers. sg. subj. indef.

fenyőmről *fenyő* ‘pine (tree)’ + 1st pers. sg. single-poss. *-m* + delat. *-ről* ‘off, from’

föllebeghess vb. pref. *fel-* ‘upwards’ (see also *föl-*) + vb. *lebeg* ‘to float (in the air)’ + 2nd pers. sg. inform. poten. subj.

félelem vb. *fél* ‘to be afraid’ + noun-forming *-elem* → fear’

félni vb. inf. *fél* ‘to fear, to be afraid of’

féltem vb. *fél* ‘to be afraid’ + acc. *-t* → vb. *félt* ‘to fear for smb’ + 1st pers. sg. ind. past def.

fény ‘light, glitter’, fig. ‘happiness, joy’

fénye *fény* ‘light’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-e*

fényes *fény* ‘light, glitter’ + adj.-forming *-es* → ‘bright’

fényességgel *fény* ‘light’ + adj.-forming *-es* ‘with, having’ → ‘bright’ + abst. noun-forming *-ség* → ‘brightness’ + instr. *-vel* ‘with’ (*-gel* after consonant *g*) → ‘with brightness’

fényben *fény* ‘light, glitter’ + innes. *-ben* ‘in’

fénylenek *fény* ‘light’ + freq. vb.-forming *-lik*: ‘to glitter’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-ek*

fizettem vb. *fizet* ‘to pay’ (for smth *-ért*, smb *-nak/-nek*) + 1st pers. sg. ind. past

fog vb. ‘to hold, capture, catch’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. || aux. vb. ‘to will’

fogad vb. ‘to receive’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

fogaskerekére *fogas* ‘tooth’ + *kerék* ‘wheel’: ‘cogwheel’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-e* + subl. *-re* ‘towards’

fogatlan *fog* ‘tooth’ + priv. adj.-forming *-atlan* ‘less’

foglak vb. aux. *fog* ‘to will’ + 1st pers. sg. ind. pres. 2nd obj.

-lak ‘you’

fogod aux. vb. *fog* ‘to will’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def. (e.g. *Meg fog bánni.*)

fogva post. ‘from, since’ (with ablative *-tól, -től*), with implied continuity

fogsz aux. vb. ‘to will’ + 2nd pers. sg. inform. ind. pres. def.

folyó vb. inf. *folyik* ‘to flow, go on’ + pres. part. *-ó* → ‘river’
|| adj. ‘flowing, leaky, current’

forgót ‘windmill (toy, US pinwheel)’

föl adv. syn. *fel* ‘upwards’

földek *föld* ‘earth, ground’ + pl. *-ek*

földre *föld* ‘earth, ground’ + subl. *-re* ‘onto’

fölkereshetnéd *föl-* ‘upwards’ + *keres* ‘to seek’: ‘to visit’ + pot. ‘may, might’ *-het* + 2nd pers. sg. ind. pres. cond. *-ned*, alt. *felkeres*

fölálllok *föl-* ‘upwards’ + vb. *áll* ‘to stand’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ok*, alt. *felálllok*

földeken *föld* ‘earth, field’ + pl. *-ek* + super. *-en* ‘on’

földtől *föld* ‘earth’ + ablat. *-től* ‘without, from’

fölfeslik vb. pref. *föl-* ‘upwards’ + arch., poetic, vb. *feslik* ‘to come unstitched’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

fölnéztem vb. pref. *föl-* ‘upwards’ + vb. *néz* ‘to look’ + 1st pers. sg. past. def. *-tem*

fölött *föl-* ‘up[wards]’ + locat. *-ött*: ‘above’, alt. *elett*
1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ok*, alt. *felálllok*

fölszabadult vb. pref. *föl-* completion (see also *fel-*) + *szabad* ‘free’ + vb.-forming *-ul* → ‘to set free’ + past part. *-t*

fönn adv. ‘above’, alt. ‘fent, fenn’

fönt adv. ‘above, up, awake, upstairs’, alt. *fent*

fülelt *fül* ‘ear’ + vb.-forming *-el*: ‘to listen (intently)’ + 3rd pers. ind. past indef. *-t*

fülke *fül* ‘semi-circular obj., shape’ + dim. *-ke* → ‘compartment’

füvek *fű* ‘grass’ + pl. *-ek*

G

gally ‘twig’

gond arch. sg. ‘care’

Göncölök *Göncöl* + pl. *-ök* → ‘the Great Bear’ (constellation)

göndör adj. ‘curly’

görbe adj. ‘curved, crooked, bent’

görnyedve vb. *görnyed* ‘to bend (under a burden)’ + adv.-forming *-ve*

görög vb. ‘to roll, scroll’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. ||
adj. ‘Greek’

gózei *gőz* ‘steam, vapour’ + 3rd pers. sg. poss. *-e* + pl. poss. *-i*

gyenge adj. ‘weak’, alt. *gyönge*

gyere vb. *jön* ‘to come’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef.

gyermek ‘child’, alt. *gyerek*

gyermekké *gyermek* ‘child’ + translativ *-ké* ‘to become like (a child)’

gyom ‘weed’

gyöpén *gyep* ‘lawn, grass’ + super. *-en* ‘on’

gyilkona vb. *gyilkol* ‘to kill’ + 3rd pers. sg. cond. pres. indef.

H

ha conj. ‘if’, ‘when, once’

hadd lex. of imper. *hagyd* ‘let her (+ subj. vb.)’

hajnal ‘dawn’

hajót *hajó* ‘ship’ + acc. *-t*

hajóz vb. ‘to navigate, sail’

hagyna vb. *hagy* ‘to allow, leave’ + 3rd pers. sg. cond. pres. indef. *-na*

halálra vb. *hal* ‘to die’ + arch. noun-forming *-ál* → ‘death’
+ subl. ‘on[to], for’ *-ra* → ‘to death’

hallgatag vb. *hallgat* ‘to remain silent, to listen’ + adj.-forming *-ag*

hallgatok vb. *hallgat* ‘to remain silent, to listen’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ok*

hallottam vb. *hall* ‘to hear’ + 1st pers. sg. ind. past def. *-ottam*

halom ‘pile, heap’

halott noun./adj. ‘dead’

hanem *ha* conj. ‘if’, ‘when, once’ + *nem* ‘no’: conj. ‘but (following a negative sentence, making it positive)’

hangosan adv. ‘loudly’

haragszol *harag* ‘anger’ + vb.-forming *-szol* → vb. inf. *haragszik* ‘to be angry’ + 2nd pers. inform. sg. ind. pres. indef.

harangszó *harang* ‘(church) bell’ + *szó* ‘word, voice’ → ‘bell chime’

harchban *harc* ‘battle, fight’ + innes. *-ban* ‘in’

harmattá *haromat* ‘dew’ + transl. *-vá* ‘(change, turn) into’

harmatos adj. ‘dewy’

hasított vb. *hasít* ‘to cleave, split’ + past. part. *-ott*

hasonlított vb. *hasonlít* ‘to resemble, to compare to’ + 3rd pers. sg. ind. past. indef. *-ott*

hazaballagunk *haza* ‘home’ (*haz* arch. ‘house’ (modern *ház*) + vb. *ballag* ‘to walk slowly, to stroll’ + 1st pers. pl. ind. pres. indef.

hazafelé *haza* ‘home’ (*haz* arch. ‘house’ (modern *ház*) + short. arch. lative (non-extant case in modern Hungarian) *-á* → ‘(to) home’) + *felé* ‘towards’ → adv. ‘homewards’

hazatalálnak *haza* ‘home’ (*haz* arch. ‘house’ (modern *ház*) + vb. *talál* ‘to come across, to find’ → ‘to find one’s way home’

hámot *hám* ‘harness’ + acc. *-ot*

háromszoros *három* ‘three’ + *-szoros* ‘-fold’

hát ‘back (body)’, ‘well...’, ‘then, and, but’ (questioning back), ‘surely’

házat *ház* ‘house’ + acc. *-at*

háziúr *ház* ‘house’ + adj.-forming ‘of the’ *-i* + *úr* ‘master, lord’

helyemet *hely* ‘place, space’ + 1st pers. sg. single-poss. poss. *-em* ‘my’ + acc. *-et*

helyükön *hely* ‘place, space’ + 3rd pers. pl. single-poss. poss. -ük ‘their’ + super. -ön ‘on’

hever vb. ‘to lie (down)’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

hevül vb. ‘to grow hot’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

hiába arch. adv. ‘in vain’

hiányozni *hiány* ‘lack, absence, break’ + vb.-forming -zik → ‘(smb) to be missing, missed’, inf. *hiányozni*

hibbant perfect. vb. pref. *el-* + vb. *hibban* ‘to become imbalanced’, arch. + past part. -t

hiszen conj. ‘as, because (smth obvious)’

hitegetve vb. *hisz* ‘to believe’ + caus. -et → vb. *hitet* ‘to make smb believe smth’ + freq. vb.-forming -get + adv. part. -ve result of action or simultaneous actions

hittem vb. *hisz* ‘to believe’ + 1st pers. ind. past.

hívták vb. *hív* ‘to call, name’ + 3rd pers. pl. ind. past

hogy adv. interr. ‘how’, conj. ‘that’, ‘if’.

hogy short. *hogyan* ‘how’

hogyha colloq. conj. syn. *ha* ‘if’, ‘when, once, supposing’

hold ‘moon’

holdat *hold* ‘moon’ + acc. -at

holott adv. arch. ‘where’ || conj. lit. ‘though, but, for, since’

holtan *holt* ‘dead’ + adv.-forming -an

homályként *homály* ‘blur’ + essive formal -ként ‘as’

homlokomra *homlok* ‘forehead’ + 1st pers. sg. single-poss. poss. -om + subl. -ra ‘on[to]’

hozzá pron. ‘to it, him, her’

hull vb. ‘to fall’, alt. *hullik* + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

hullámanak vb. *hullámozik* ‘to wave, billow, undulate’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

hullong vb. ‘to fall’, alt. *hullik* + freq. -ong

hunyorgott vb. *hunyorg* ‘to squint’ + 3rd pers. sg. ind. past. indef. -rgott

hűs adj. ‘cool (water, weather)’

I

idebent adv. *ide* ‘here’ + *bent* ‘within’

ifju *iffjú* adj., noun ‘young’

ifjúság *god* adj. *iffjú* ‘young’ + noun-forming *-ság* (state of being): ‘youth’ + 2nd pers. informal sg. single-poss. poss. *-od*: ‘your childhood’ (informal)

igazában *igaz* ‘true’, arch. ‘honest, righteous’ + *innes*. *-ban* ‘in’

igazán adv. ‘really, truly’

illik vb. ‘to suit, match, fit’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

ilyen det. ‘such’

im lit., abbrev. *íme* ‘here is, behold’

imbolygott vb. *imbolyog* ‘to sway’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-e*

immár lit. ‘now, already’

indul vb. ‘to set off, to head, to start’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

ingyen fig. arch. ‘in vain’; usually ‘free of charge’

iramlanak *ir* ‘movement’ + rare instr. vb.-forming *-amlík* (inf.) → ‘to rush, hurry’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-anak*

is doublet of *és* ‘and’, adv. ‘also’

ismer vb. ‘to know’ + 2nd pers. sg. inform. (or 3rd pers. sg.) ind. pres. indef.

istene *isten* ‘god’ + 3rd pers. sg. sing. poss. *-e*

istenhez *isten* ‘god’ + allat. *-hez* ‘towards’

itt adv. ‘here, in this place’

I

így ‘just so’

J

jár vb. ‘to move (location), to walk, to go’

jár-kel vb. *jár* ‘to move (location)’ + freq. *-kel*

játszott *játék* ‘game’ + vb.-forming *-szik* → vb. *játszik* ‘to play’ + 3rd pers. sg. ind. past. indef. *-ott*

játszottam vb. *játszik* ‘to play’ + 1st pers. sg. ind. past. *-ottam*

jön vb. ‘to come’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.
jönnél vb. *jön* ‘to come’ + 2nd pers. sg. cond. pres. indef.
jött vb. *jön* ‘to come’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.
jóhúsú *jó* ‘good’ + *hús* ‘meat’ + adj.-forming *-ú* ‘quality of’
jós ‘fortune teller, soothsayer’

K

kabátot *kabát* ‘coat’ + acc. *-ot*
kacagunk vb. *kacag* ‘to laugh (a lot)’ + 1st pers. pl. ind. pres. indef. *-unk*
kalitkája *kalitka* ‘cage’ + 3rd pers. sg. sing. single-poss. *-ja*
kapás Farm hand using a hoe, from *kapa* ‘hoe’
kapja vb. *kap* ‘to receive’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*
kapott vb. *kap* ‘to receive’ + 3rd pers. sg. ind. past indef. *-ott*
karaj folk. ‘slice’ (syn. *karéj*)
karol vb. ‘to put one’s arm around someone’ || lit. ‘to embrace’
kedve *kedv* ‘spirit, humour’, ‘disposition, desire’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-e*
kedvesem *kedves* ‘dear’ + 1st pers. sg. single-poss. poss. *-em* ‘my’
keleti *kelet* ‘east’ + adj.-forming *-i*
kell aux. vb. ‘must, need to, have to + inf.’
kenyerem *kenyér* ‘bread’ + 1st pers. sg. single-poss. poss. *-em* ‘my’
kenyeret *kenyér* ‘bread’ + acc. *-et* → *kenyeret*
kenyeréből *kenyér* ‘bread’ + 3rd pers. single-poss. poss. *-é* + elative *-ből* ‘from, out of’
keresek vb. *keres* ‘to seek’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef.
kerestelek vb. *keres* ‘to seek’ + 1st pers. sg. ind. past 2nd obj.
kerül vb. ‘to cost’ + 3rd pers. sg. ind. pres.
kettő ‘two’
kezed *kéz* ‘hand’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. *-ed* ‘your’
kezem *kéz* ‘hand’ + 1st pers. sg. single-poss. poss. *-em* ‘my’

kék ‘blue’

kél vb. ‘to rise’, 3rd pers. sg. ind. pres. def., arch. alt. *kel*

kényedül lit. vb. ‘to indulge’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

képed *kép* ‘picture’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. -*ed*

képeket *kép* ‘picture’ + pl. -*ek* + acc. -*et*

képzelhetsz *kép* ‘image’ + vb.-forming -*zel*: ‘to imagine’ + pot. -*het* + 2nd pers. sg. ind. pres. -*sz*

képzetet *képzet* ‘idea, image, notion’ + acc. -*t*

kérded arch. vb. *kérd* ‘to ask, to question’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def.

kérdezed vb. *kérdez* ‘to ask’ + 2nd pers. sg. ind. pres.

kérek vb. *kér* ‘to ask for’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. -*ek*

kész adj. ‘done, ready, finished’

két ‘two’ (before a noun)

ki pron. rel. arch. ‘he who’, alt. *aki* || adv. ‘out[wardly]’

kieszelttem vb. *kieszél* ‘to devise’ + 1st pers. sg. ind. past. -*tem*

kinék *ki* pron. rel. arch. ‘he who’ + dat. -*nek* ‘to, for’ → ‘to whom’

kinn ‘outside’

kinőttek vb. *kinő* ‘to outgrow’ + 3rd pers. pl. ind. past

kint adv. ‘outside’

kipörögnek vb. *kipörög* ‘to spin’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. -*nek*

kis adj. ‘small’

kisgyerek *kis* ‘small’ + *gyerek* ‘child’

kiülnek vb. pref. *ki* ‘outwardly’ + vb. *ül* ‘to sit’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

kiváltam adv. *ki* ‘out[wardly]’ + vb. inf. *válik* ‘to become’ → ‘to leave, to stand out, to excel, to separate’ + 1st pers. sg. ind. past. indef.

kivilágított vb. pref. *ki* ‘outwardly’ + *világ* ‘light (arch.), world’ → arch. ‘illumination’ + caus. vb.-forming -*ít* ‘to make smth ...-like’ → ‘to illuminate’ + past part. -*ott*

kívánnak vb. *kíván* ‘to wish’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. -*nak*

kívül adv. ‘outdoor, outside’

kocska ‘a die’

komoly adj. ‘severe, austere’

konnadt syn. *kókadt* ‘bent downwards’, fig. ‘tired’

konokon adj. *konok* ‘stubborn’ + super. *-on* ‘on (that manner)’

könnyebb adj. *könnyű* ‘easy, light’ + comp. *-ebb* → ‘easier’

könnyen *könnyű* ‘easy, light’ + super. *-en* ‘on’ → ‘effortlessly, easily’

könnyű *könnyű* ‘simple, easy, light’

könnyűség *könnyű* ‘simple, easy, light’ + abst. noun-forming *-ség*

könyöklök *könyök* ‘elbow’ + vb.-forming *-öl* → ‘to rest on one’s elbow’ + 1st pers. sg. ind. pers. *-ök*

könyvet *könyv* ‘book’ + acc. *-et* (low-vowel word)

kötelen vb. *köt* ‘to bind’ + noun-forming *-él* → ‘rope’ + super. *-en* ‘on’

kötéltáncos vb. *köt* ‘to bind’ + noun-forming *-él* → ‘rope’ + *tánc* ‘dance’ + adj.-forming *-os* → ‘acrobat’

kövek *kő* ‘stone’ + pl. *-ek*

közt post. ‘between, amid’ from *között*: *köz* ‘interval’ + locat. *-ött* || *köz* ‘space between’ + acc. *-t*

között post. ‘between, amid’, *köz* ‘interval’ + locat. *-ött*

közt post. ‘between, amid’ from *között*: *köz* ‘interval’ + locat. *-ött*

köztük *közt* ‘between’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-e* + 3rd pers. pl. → pron. ‘between them’

kutya ‘dog’

különös ‘strange’

küszöbömig *küszöb* ‘threshold’ + 1st pers. sg. single-poss. poss. *-öm* ‘my’ + term. ‘up to, until’ *-ig*

L

lakom vb. *lak* ‘to dwell’, inf. *lakik*, 1st pers. sg. ind. pres. *-om*

langy arch. poetic *langyos* ‘tepid’

lapultam vb. *lapul* ‘to lie low’ + 1st pers. sg. past indef.
-*tam*

lassan *lassú* ‘slow’ + adv.-forming -*an* → ‘slowly’

lábod *láb* ‘leg (human, animal), foot’ + 2nd pers. inform.
single-poss. poss. -*od*

lágy adj. ‘soft’

lámpa ‘lamp’

lássam vb. *lát* ‘to see’ + 1st pers. sg. subj. pres. indef.

látom vb. *lát* ‘to see’ + 1st pers. sg. ind. pres. def.

látni vb. *lát* ‘to see’ + inf. -*ni*

látszik vb. *lát* ‘to see’ + vb.-forming -*szik* → ‘to be visible,
to appear’

láttam vb. *lát* ‘to see’ + short base -*t*, 1st pers. sg. past def.
-*tam*

lázad vb. *to rebel*, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

lázat *láz* ‘fever’ + acc. -*at*

le comp. ‘down’

lebeg vb. *lebeg* ‘to float (in the air)’ + 3rd pers. sg. ind. pres.
indef.

ledőlt vb. *ledől* ‘to fall down’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.
-*t*

legmagosabb super. pref. *leg-* ‘most’ + adj. *magas* ‘tall’ +
comp. -*abb* → ‘tallest’

lehet pot. vb. *van, lesz* ‘may be, may become’, 3rd pers. sg.
ind.

leheletével vb. *lehel* ‘exhale’ + noun-forming -*et* + poss. -*é*
+ instr. -*vel* ‘with’

leheverünk vb. pref. *le-* completion, downward + vb. *hever*
vb. ‘to lie (down)’ + 1st pers. pl. ind. pres. indef. -*ünk*

lehunyod vb. pref. *le-* completion, downward + vb. *huny*
‘to close (one’s eyes)’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def.

lelkedet *lélek* ‘soul’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. -*ed*
→ *lelked* + acc. -*et*

lelkek *lélek* ‘soul’ + pl. -*ek* → *lelkek*

poss. -*ed* → *lelked* + acc. -*et*

lelkem *lélek* ‘soul’ + 1st pers. sg. single-poss. -*em*

lelkiismeret arch. dial. *lelki* ‘his, her soul’ (alt. *lelke*) + arch. dial. *ismereti* ‘his, her, its knowledge’ (alt. *ismerete*) → ‘(moral) conscience’

lelt vb. *lel* ‘to find’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.

leltár ‘inventory’

lengedező vb. *leng* ‘to swing, sway’ + freq. vb.-forming *-edezik* (unrounded front-vowel) + pres. part. *-ő* → ‘swinging, swaying’

lengenek arch. *lengnek*, vb. *leng* ‘to swing, sway, oscillate’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

lenézel vb. ‘to look down’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. *-el*

lennél vb. *van* ‘to be’ || vb. *lesz* ‘to become’ + 2nd pers. sg. cond. pres.

lepkék *lepke* ‘butterfly’ + pl. *-k* → *lepkék*

lesikáltam vb. pref. *le-* completion, downward + vb. *sikál* ‘to scrub, scour (out)’ + 1st pers. sg. ind. past.def. *-am*

lestem vb. *les* ‘to spy’ + 1st pers. sg. past indef. *-tem*

lesz vb. *van* ‘to be’, 3rd pers. sg. ind. fut. indef.

leszedjük vb. pref. *le-* completion + vb. *szed* ‘to take from somewhere, to collect, to take medicine regularly’ → ‘to pick smth off smth, smb’ + 1st pers. pl. ind. pres. def. || 1st pers. pl. subj. def. *-jük*

leülsz vb. pref. *le-* completion, downward + vb. *ül* ‘to sit’ → ‘to sit down’

levegőben *levegő* ‘air’ + innes. *-ben* ‘in’

levelek *level* ‘leaf’ + pl. *-ek*

levesse vb. *levet* ‘to buck, throw off’ + 3rd pers. sg. subj. def.

léha ‘improvident, idler’

lépked vb. *lép* ‘to walk’ + freq. vb.-forming *-ked* → ‘to step, to pace’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

locska adj. ‘blethering’

lombok *lomb* ‘foliage, leaves’ + pl. *-ok*

lombosodnak *lomb* ‘foliage, leaves’ + *-os* adj.-forming + vb.-forming *-odik* ‘to become smth’ (here, ‘foliage’) + 3rd

pers. ind. pres. indef. → ‘they start to become leaves’
lopcska ‘chuck’ (shoulder meat cut, probably pork)

M

ma ‘today’

macska ‘cat’

madár ‘bird’

magadban *maga* ‘oneself’ + 2nd pers. sg. single poss. *-d* + iness. *-ban* ‘in’

magadnak *maga* ‘oneself’ + 2nd pers. sg. single poss. *-d* + dat. *-nak*

magadra *maga* ‘oneself, itself’ + subl. *-ra* ‘onto’

magamban *maga* ‘oneself’ + 1st pers. sg. pers. *-m* → ‘myself’ + innes. *-ban* ‘in’

magányos adv., adj. *magán* ‘separate[ly]’ + adj.-forming *-os* → ‘lonely (psych.)’

magának pron. refl. 3rd pers. ‘himself’

magokat *mag* ‘seed’ + pl. *-ok* + acc. *-at*

maguknak *mag(a)* ‘oneself’ + 3rd pers. pl. *-uk* + dat. *-nak*

magyarázat vb. *magyaráz* ‘to explain’ + noun-forming *-at*

majd adv. ‘sometime, later’

maradnál vb. *marad* ‘to stay, remain (also state of being)’ + 2nd pers. sg. cond. pres. indef.

Marosra prop. noun. *Maros*, a Hungarian and Romanian river + subl. *-ra* ‘onto’

már adv. ‘already, yet, any more’

más adj. ‘other, different’ || pron. ‘smb/smith else’

másfél adj. *más* ‘other, different’ + *fél* ‘half’ → ‘one and a half’

másikát adj. *más* ‘other’ + noun-forming *-ik* → ‘another’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-a* + acc. *-t* → *-át*

mást adj. *más* ‘other, different’ + acc. *-t*

mázsa ‘quintal’

meg arch. emph. || conj. ‘and, plus’

megelfárad emph. vb. pref. *meg-* + vb. *fárad* ‘to tire, to be

tired' + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. || past part.

megálltam perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *áll* 'to stand' + 1st pers. sg. ind. past

megcsókolni perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *csókol* 'to kiss' + inf. *-ni*

meghajlik perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *hajlik* 'to bend, to curve' + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

meghasadt perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *hasad* 'to crack, split apart' + past part. *-t*

megint *meg* 'again' (short action) + adv.-forming *-int*

megjelent vb. inf. *megjelenik* 'to appear' + 2nd pers. sg. inform. (or 3rd pers. sg.) ind. past. indef.

meglett obs. 'adult'

megnézzük vb *megnéz* 'to see, take a look' + 1st pers. pl. ind. pres. indef.

megöregszel perfect. vb. pref. *meg-* + *öreg* 'old' + vb.-forming *-szik* → 'to grow, become old' + 2nd pers. sg. inform. pres. indef.

megtört perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *tör* 'to break, crush' + past. part. *-t*

megy vb. 'to go, travel, pass by (of time)' + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

meleg adj. 'warm, hot, heartfelt, cordial'

melled *mell* 'breast' + 2nd pers. sg. single poss. *-ed*

mellett *mell* 'breast' + locat. *-ett* → 'next to'

melléd post. *mellé* 'next to' + 2nd pers. sg. single poss. *-d* → pron. 'next to you'

mely lit. 'which, that'

melybe lit. arch. *mely* 'which' + illative *-be* 'into (the inside of)'

melyben lit. *mely* 'which, that' + innes. *-ben* 'in'

mere vb. 'to dare' + 1st pers. sg. ind. pres. indef

mert conj. 'because'

még adv. 'still, moreover, later, sometime'

méla adj. 'dreamy, pensive'

mély adj. 'deep'

mérte vb. *mér* ‘to measure (time, length etc.)’ || ‘to strike’ + 3rd pers. sg. ind. past def.

mi ‘what’

miért *mi* ‘what’ + causal-final *ért* ‘for’ → ‘why’

miként *mi* ‘what’ + *-kent* → essive-formal sg. ‘as a, like a’ (task, role, manner) || syn. *bogyan* form. adv. ‘how?, in what way?’ || syn. *ahogyan* form. adv. ‘as, like’

mikor adv. ‘when’

míg lit. adv. ‘as long as, while (of time)’ || ‘until’

mily poetic ‘how ...(!)’

milyen pron. ‘what’

mind pron. sg. ‘all, each of’

minden det. ‘every’

mindenik folk. ‘each, every one’; alt. *mindegyik le ftarrow mind* ‘all, every’ + *egyik* ‘one [of]’.

mindig *mind* ‘always’ (repetition) + term. ‘until’ *-ig*

minek *mi* ‘what’ + dat. *-nek* → ‘for what’

mint conj. ‘like’ || comp. different degrees ‘than’

mintha *mint* ‘like, as’ + *ha* ‘if’

mit interj. *mi* ‘what’ + acc. *-t*

mivel *mi* ‘what’ + instr. *-vel* ‘with’ || conj. ‘as (because)’

mondottál arch. *mond* *tál*, vb. *mond* ‘to say, tell’ + 2nd pers. sg. ind. past indef.

most adv. ‘now’

mosolygása *mosolygás* ‘smile’ + 3rd pers. sg. single poss. *-a*

motyogod vb. *motyog* ‘to mumble, mutter’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def. *-od*

mult *múlt* rare, past part. ‘past’, inf. *múlik*

multból *múlt* rare, past part. ‘past’ + elative *-ból* ‘from, out of’

munkások *munka* ‘work’ + noun- and adj.-forming *-s* → *munkás* ‘labourer, worker’ + pl. *-ok*

N

nagy adj. ‘great’

nagyon adj. *nagy* ‘great’ + adv.-forming *-on* → ‘very (to a

high degree)

nap *nap* 'sun, day'

nappal *nap* 'day' + instr. *-val* 'with' → *nappal*

nappalok *nap* 'day' + instr. *-val* 'with' → *nappal* + pl. *-ok*

napszámosokhoz *napszámos* 'day labourer' + pl. *-ok* + al-
lat. *'-hoz* 'towards'

napszülte *nap* 'sun/day' + vb. *szül* 'to give birth, bear' +
3rd pers. sg. ind. past def. *-te*

napvilágra *nap* 'sun/day' + *világ* 'world' + subl. *-ra* 'onto'

ne *nem* becomes *ne* in imperative, subjunctive

nevetni vb. *nevet* 'to laugh', inf. *nevetni*

néha adv. 'sometimes'

néhány pron. 'some (of us, you, them)'

nékünk lit. *néki* (alt. *neki*) 'to/for him' + 1st pers. pl. →
'to us, for us'

néma 'mute'

némaság *néma* 'mute' + noun-forming *-ság* (state of be-
ing) → 'mutism'

néznek vb. *néznek* 'to look at smth' + 3rd pers. pl. ind. pres.
indef. *-nek*

nézzük vb. *nez* 'to look at' + 1st pers. pl. ind. pres. *-jük*

no interj. 'well, now'

Ny

nyafog vb. 'to whine' + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

nyers adj. 'raw'

nyirkos adj. 'humid, damp'

nyitott vb. *nyit* 'to open' + 3rd pers. sg. ind. past indef ||
past part. *-ott*

nyomja vb. *nyom* 'to weigh' + 3rd pers. sg. ind. pres. def.
-ja

nyugalmat *nyugalom* 'serenity, peacefulness' + acc. *-at*

nyugalom 'serenity, peacefulness'

nyugalomban 'serenity, peacefulness' + innes. *-ban* 'in'

nyugodt adj. 'tranquil, calm'

O

odahallik vb. pref. (adv.) *oda-* ‘there’ + arch. vb. *hallik* syn. *hallatszik* ‘to be able to be heard, to sound, to be audible’

okos *ok* ‘reason, motive’ + ornative *-os* ‘smth with’ → ‘smart, clever, bright’

oly arch. pron. *oly* ‘so’

olyan arch. pron. *oly* ‘such, so’ + deadj. adv.-forming *-an*

olyanigen adj. *olyan* ‘such, so’ + *igen* ‘yes’ → emphatic affirmation, ‘yes indeed, exactly so’

olvassa vb. *olvas* ‘to read’ + 2nd pers. sg. inform. (or 3rd pers. sg.) subj. indef.

ondoltam vb. *gondol* ‘to think, plan, guess, worry’ + 1st pers. sg. ind. past *-tam*

országos *ország* ‘country’ + + adj.-forming *-os* → ‘national, public’

orvostól *orvos* ‘physician’ + ablat. *-tól* ‘without, from’

ott demons. ‘there, over there’

Ó

óriás adj. ‘giant, huge, vast’

Ö

öleltem perfect. vb. pref. *meg-* + vb. *ölel* ‘to embrace’ + 1st pers. ind. past

önnön arch. emph. poss. adj. by duplication of pers. pron. *ön* (3rd pers. sg.) → ‘one’s own’

öntudat ‘self-awareness’

öreg adj. ‘old’

örök adj. ‘perpetual, eternal’

örökre ‘perpetual, eternal’ + subl. *-re* ‘onto’

örülj vb. *örül* ‘to rejoice’ + 2nd pers. sg. subj. indef. *-j*

összefogja *össze* ‘together’ + vb. *fog* ‘to hold’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*

összekent *össze* ‘together’ + *ken* ‘smear’ → *összeken* + 3rd pers. sg. past indef. *-t*

összetört *össze* ‘together’ + vb. *tör* ‘to break’ + past. part.

-t

Ő

ők pron. 'they'

őrizz vb. *őriz* 'to guard' + 2nd pers. sg. inform. subj. indef.

őrt *őr* 'guard' + acc. -t

őrzi vb. *őriz* 'to guard' + 3rd pers. sg. ind. pres. def. -i

őz roe deer

P

papja *pap* 'priest' + 3rd pers. sg. sing. single-poss. -ja

papot *pap* 'priest' + acc. -ot

paraszt sg. 'peasant'

pára 'moisture, mist'

pedig conj. expressing contrast 'whereas, but, although' or addition 'and (by contrast)'

pihen vb. 'to rest' + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

pihensz vb. 'to rest' + 2nd pers. sg. inform. ind. pres. indef.

pihéi *pihe* 'down, fluff' + adj.-forming -i

piros 'red'

pislog vb. 'to blink'

poros *por* 'dust' + adj.-forming -os → 'dusty'

porra *por* 'dust' + sublt. -ra 'onto'

porszem *por* 'dust' + *szem* 'eye, speck'

pólusa *pólus* 'pole' + 3rd pers. sg. single poss. -a ('his pole, pole of smth')

puha adj. 'soft, squishy'

pusztulásban *pusztulás* 'destruction' + iness. -ban 'in'

R

rab 'captive'

rak vb. 'to put, set' + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

raksz vb. *rak* 'to set up, to build', 2nd pers. sg. ind. pres. indef. -sz

raktár 'warehouse, storage room'

ráadásul *ráadás* 'addition, extra' + essive -ul 'as, with the

intention of

rácsok *rács* ‘grid, grille’ + pl. *-ok*

ránk pron. *rá* ‘upon, on, unto him’ + 1st pers. pl. poss. single-poss. *-nk*

rántottam vb. *ránt* ‘to pull (suddenly)’, ‘to fry in bread-crumbs’ + 1st pers. sg. ind. past. def. *-ottam*

rászálltak pointed action *rá-* ‘on’ + vb. *száll* ‘to fly, land, to come down’ + 3rd pers. sg. past indef. *-tak*

ráugrott pointed action *ra-* ‘at’ + vb. *ugrik* ‘to leap/jump’ + 3rd pers. sg. ind. past. indef. *-ott* → *ugrott*

reggeli *reggel* ‘morning’ + adj.-forming *-i*

remeg vb. ‘to shake, to quiver’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

remélem vb. *remél* ‘to hope’ + 1st pers. sg. ind. pres. def

rend ‘order’

rezgő poetic, arch. vb. *rezg* ‘to tremble, quiver’ (alt. *rezeg*) + pres. part. *-ő*

rokonok *rokon* ‘relative’ + pl. *-ok*

rossz adj. ‘bad’

rólad pron. *róla* ‘about, off her’ + 2nd pers. sg.

röffen *röffen* ‘to grunt once (of a pig)’

S

s poetic abbrv. *es* ‘and’ (does not count as a syllable)

sabadságot *szabad* ‘free’ + *-ság* (state of being): ‘freedom’ + acc. *-at*

sárga ‘yellow’

se alt. *sem, sem ..., sem ...* ‘neither ... nor ...’

sebed *seb* ‘wound’ + 2nd pers. sg. single poss. *-ed*

senkinek pron. *senki* ‘no one, nobody’

semmi ‘nothing’

semmiben *semmi* ‘nothing’ + innes. *-ben* ‘in’

semmije *semmi* ‘nothing’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-je*

semmiképp *semmi* ‘nothing’ + adv.-forming *-képp* ‘in a certain way (-ly), as’, alt. *semmiképpen* → ‘by no means,

not at all, in no way'

sikáltam vb. *sikál* 'to scrub, scour (out)' + 1st pers. sg. ind. past.def. -*am*

sincs contraction of *sem* ('not either') and *nincs* ('there is not') → defective vb. 'there is no ... either, he is not ... either, not have ... either' (3rd pers. sg. ind. pres. only)

sírni vb. *sír* 'to cry, weep' + inf. -*ni*

soha adv. 'never'

sok adj. 'much, many, a lot'

sokat *sok* 'many' + acc. -*at*

sokba *sok* 'much, many, a lot' + illative -*ba* 'into'

sovány 'slim, thin', fig. 'poor'

sötétben adj., subst. *sötét* 'dark[ness]' + iness. sg. -*ben* 'in'

sugár 'ray, beam (of light), jet, stream (of liquid), radius (geometry)'

súlyos *súly* 'weight' + adj.-forming -*os* → adj. 'severe, austere'

sült vb. *sül* 'to roast' + past part. -*t*

süt vb. 'to roast, shine', 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

Sz

szabadulsz *szabad* 'free' + vb.-forming -*ul* + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. -*sz*

szaladsz vb. *szalad* 'to run' + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. -*sz*

szálló vb. *száll* 'to fly' + pres. part. -*ó*

szavára *szó* 'voice', 'word' + 3rd pers. sg. single poss. -*a* → *szava* + subl. -*ra* 'by, on[to]' → *szavára*

szád *száj* 'mouth' + 2nd pers. sg. single-poss. poss.

szálaiból *szál* 'thread' + 3rd pers. sg. poss. -*a* + poss. pl. -*i* + elative -*ból* 'from, out of'

száll vb. 'to fly, to land, to come down', 3rd pers. sg. ind. pres.

szállhatnék vb. *száll* 'to fly, to land, to come down' + potential -*hat* + 1st pers. sg. cond. pres. indef. -*nék*

szállnak vb. *száll* 'to fly, land, come down' + 3rd pers. pl.

ind. pres. indef.

számhoz *száj* ‘mouth’ + 1st pers. sg. single-poss. *-m* → *szám* + allat. ‘towards’ *-hoz* → *számhoz*

százannyit *száz* ‘hundred’ + *annyit* ‘that much, as much’ → ‘hundredfold’

szegénységemhez *szegény* ‘poor’ + abst. noun-forming *-ség* + 1st pers. sg. single-poss. *-em* + allat. *-hez* ‘to’

szelid adj. ‘tame (of an animal), gentle’

szemed *szem* ‘eye’ + 2nd pers. sg. single-poss. poss. *-ed* (but plural implied here!)

szemeim *szem* ‘eye’ + 1st pers. sg. mult. poss. *-eim*

szenvedés vb. *szenved* ‘to suffer’ + noun-forming *-és*

szeress-e vb. *szeret* ‘to love’ + 2nd pers. sg. subj. + polar interr. *-e*

szeret vb. ‘to love, like’ + 2nd pers. sg. inform. (or 3rd pers. sg.) ind. pres. indef.

szereti vb. *szeret* ‘to love’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef. *-i*

szeretném vb. *szeret* ‘to love’ + 1st pers. sg. cond. pres. def.

szeretni inf. vb. *szeret* ‘to love’

szerettem vb. *szeret* ‘to love’ + 1st pers. sg. ind. past

szeretett vb. *szeret* ‘to love’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.
|| past part. *-t*

széken *szék* ‘chair’ + super. *-en* ‘on’

szél ‘wind’

szénre *szén* ‘coal’ + subl. *-re* ‘onto’

szépen adj. *szép* ‘beautiful’

széthull vb. ‘to fall apart’, 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

szétosztja vb. pref. *szét-* ‘apart, around’ + *oszt* ‘dispense, divide, deal’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*
→ ‘to distribute, give out’

szigorú adj. ‘severe, strict’

szilánkja *szilánk* ‘chip, shard, splinter’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-ja*

szívem *szív* ‘heart’ + 1st pers. sg. single poss. *-em* ‘my’

szívemhez *szívemhez*: *szív* ‘heart’ + 1st pers. sg. single poss. *-em* ‘my’ + allat. *-hez* ‘towards’

szívükben *szívükben*: *szív* ‘heart’ + 3rd pers. pl. single-poss. poss. -*ük* ‘their’ + innes. -*ben* ‘in’

szíved *szív* ‘heart’ + 2nd pers. sg. single poss. -*ed*

szívesen *szív* ‘heart’ + adj.-forming -*es* + adv.-forming -*en* → ‘heartily, gladly’

szívében *szív* ‘heart’ + 3rd pers. sg. single-poss. -*e* ‘his’ + innes. ‘in’ -*ben*

szomszédunkba *szomszéd* ‘neighbour’ + 1st pers. pl. single-poss. -*unk* + illative -*ba* ‘into’

szorítja vb. *szorít* ‘to press, constrict’, inf. *szorítani* + 3rd pers. sg. ind. pres. def. -*ja*

szobában *szoba* ‘room’ + innes. -*ban* ‘in’

szótlan *szó* ‘word, voice’ + privative adj.-forming -*tlan* ‘-less’

szősz ‘harl, fluff’

szövedéke *szövedék* ‘fabric, cloth, web’ + 3rd pers. sg. single-poss. -*e*

szövőszéke *szövő* ‘weaver’ + *szék* ‘chair’: ‘loom’ + 3rd pers. sg. single-poss. -*e*

szőke adj. *sző* ‘blonde’ + dim. -*ke*

szőtt vb. *sző* ‘to weave’, past part.

szunyókálva vb. pref. *el-* ‘away’ + vb. *szunyókál* ‘to take a nap, to doze off’ + adv.-part. -*va*

születtem vb. inf. *születik* ‘to be born’ + 1st pers. sg. ind. past. indef. -*tem*

szürke adj. ‘grey’

T

tagjaimban *tag* ‘member’ + 1st pers. sg. poss. -*ja* + poss. pl. -*i* + 1st pers. sg. pers. -*m* + innes. -*ban* ‘in’ → *tagjaimban*

takarót vb. *takar* ‘to cover (protect)’ + pres. part. -*ó* → ‘cover, blanket’ + acc. -*t*

talált vb. *talált* ‘to find’ + past part.

tájra *táj* ‘landscape, region’ + subl. -*ra* ‘on[to]’

tán adv. ‘maybe, perhaps’

tárgyat *tárgy* ‘object, thing, subject’ + acc. -*at*

te inform. sg. 'you'

tedd vb. *tesz* 'to place, to put, to do, to make' + 2nd pers. sg. inform. subj. def.

tehettem vb. *tesz* 'to do' + poten. *-het* + 1st pers. sg. ind. past

teher 'burden, freight, load'

teherpályaudvaron *teher* 'freight' + *pálya* 'track' + *udvar* 'courtyard' + super. *-on* 'on'

tehervonatok *teher* 'freight' + vb. *von* 'to pull, draw' + noun-forming *-at* → 'freight train' + pl. *-ok*

települ vb. 'to settle (somewhere)' + 3rd pers. sg. pres. ind. indef.

teljen vb. inf. *tellik* 'to fill, get filled' + 3rd pers. subj. indef.

tenger 'sea'

tengerfenékről *tenger* 'sea' + *fenék* 'bottom' + delat. *-ől* 'from, about, off'

tenyérrel *tenyér* 'hand' + instr. *-rel* 'with'

terád pron. sg. *te* 'you' (here emph.) + pron. *rá* + 2nd pers. sg. 'on, of you'

terheim *teher* 'freight, burden' + 1st pers. sg. poss. mult. poss. *-eim* → *terheim*

termő adj. 'productive (plants, fruits), yielding, fertile, fruitful'

testvér 'sibling, sister, brother'

tettél vb. *tesz* 'to place, to put, to do, to make' + 2nd pers. sg. inform. ind. past indef.

téged pron. *te* 'you (sg.)' + acc.

tépem vb. *tép* 'to tear, rend' + 1st pers. sg. ind. pres. def. *-em*

térdig *tér* 'knee' + term. *-ig* 'up to' → 'knee-deep'

tétovázva vb. *tétova* 'to hesitate' (inf. *tétovazik*) → adv. part. 'doing smth hesitantly'

tipegysz vb. *tipeg* 'to toddle' + 2nd pers. sg. inform. ind. pres.

tiszta adj. 'bright'

tisztábban adj. *tiszta* 'clean, clear' + comp. *-bb* + deadj.

adv.-forming *-an* → ‘more clearly, cleanly’

toboz ‘pinecone’

tolatnak vb. *tol* ‘to reverse, back up’ + caus. *-at* ‘to make smth, smb do smth’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

totyogott vb. *totyog* ‘to toddle’ (syn. *típeg*) + 2nd pers. form. ind. pres. indef.

tócsába *tócsa* ‘puddle’ + illative *-ba* ‘into’

többe *több* ‘more, several’ + illative *-be* ‘into (the inside of)’

többé ‘anymore, again’ (negative construction)

törvényt *törvény* ‘law, principle’ + acc. *-t*

tövéhez *tő* ‘base of the stem of a plant’ + 3rd pers. sg. single-poss. *-e* ‘of’ → *töve* + allat. *-hez* ‘towards’ → *tövéhez*

tréfát *tréfa* ‘joke’ + acc. *-at*

tudja vb. *tud* ‘to know’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*

tudok vb. *tud* ‘to know’ || aux. ‘can + inf.’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ok*

tűlsokat *túl* ‘beyond’ + adj.-forming *-só* → ‘opposite, far, other side’ + pl. *-k* + acc. *-at*

tűnődik *tűnődik* vb. ‘to ponder, wonder’

tűzek *tűz* ‘fire, passion’ + pl. *-ek* → *tűzek*

U

udvar ‘yard’

ugrál vb. *ugrik* ‘to jump’ + freq. *-ál* → ‘to bounce, leap (repeatedly)’

urak *úr* ‘master, lord’ + pl. *-ak*

ujságot *új* ‘new’ + noun-forming *-ság* (state of being) *rightarrow* ‘newspaper, news, novelty (rare)’ + acc. *-ot*

Ú

úgy adv. ‘so, thusly (in this/that manner)’; *úgy ... mint ...* ‘like’; *úgy ... ha ...* ‘then ... if ...’

útjuk *út* ‘road’ + 3rd pers. pl. single-poss. poss. *-juk*

úr ‘Lord’ (the Christian god), ‘master’

Ü

ügyeskedhet vb. *ügyesked* ‘to be clever’ + 3rd pers. sg. ind. pres. potential *-het*

ütött vb. *üt* ‘to strike’ + 3rd pers. sg. ind. past indef. *-ött*

ütnek vb. *üt* ‘to hit’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef. *-nek*

V

vagónokon *vagón* ‘wagon’ + pl. *-ok* + super. *-on* ‘on’

vagy vb. *van* ‘to be’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef.

valahol pron. pref. *vala* ‘some-’ + interr. adv. *hol* ‘where?’ → ‘somewhere’

valaki pron. pref. *vala* ‘some-’ + pron. rel. arch. *ki* ‘who (the person(s) that)’ → ‘somebody, someone’

valamilyik pron. pref. *vala* ‘some-’ + interj. *myelik* ‘which, what’ → ‘one, any of’

valamiért pron. pref. *vala* ‘some-’ + *mi* ‘what’ → ‘something’ + causal-final *ért* ‘for’ → ‘for some reason’

vallásban *vallás* ‘religion’ + innes. *-ban* ‘in’

vannak vb. *van* ‘to be’ + 3rd pers. pl. ind. pres. indef.

vas ‘iron’

vasat *vas* ‘iron’ + acc. *-at*

vaságyamra *vas* ‘iron’ + *ágy* ‘bed’ + 1st pers. sg. single-poss. *-am* + subl. *-ra* ‘on[to]’

vasútnál *vas* ‘iron’ + *ut* ‘way, road’ + adess. *-nál* ‘at, by’

vasszilánk *vas* ‘iron’ + *szilánk* ‘shard’

vágy ‘desire, longing’

válaszolhat *válasz* ‘reply, answer’ + vb.-forming *-ol* + poten. *-hat* + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

vált vb. inf. *válik* ‘to separate, grow apart’ + caus. *-t*

vár vb. ‘to wait’ + 3rd pers. sg. ind. pres. indef.

várod vb. *vár* ‘to wait’ + 2nd pers. sg. ind. pres. def.

velem pron. *vele* ‘with him’ + 1st pers. sg. → ‘with me’

veretni inf. vb. ‘to hammer’, alt. *veretés*

versemet *vers* ‘verse, poem’ + 1st pers. sg. single-poss. *-em* + acc. *-et*

verset *vers* ‘verse, poem’ + acc. *-et*

veszek vb. *vesz* ‘to take, grab, buy, get, consider, put on’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. *-ek*

vetettek vb. *vet* ‘to sow’, inf. *vetni* + 3rd pers. pl. ind. past. indef. *-tek*

végén *vég* ‘end, finish’ + 3rd pers. sg. single-poss. poss. *-e* + iness. *-n* ‘in’

végzem *vég* ‘end, finish’ + vb.-forming *-ez* → vb. *végez* ‘to finish, end, perform, do’ + 1st pers. ind. pres. def *-em*

véle poetic, arch. form of *vele* ‘with him’ **véletlen** ‘chance’

vélt arch. vb. *vél* ‘to think, believe’ + past part. *-t*

vén adj. ‘old’

vidám adj. ‘cheerful’

vigyázva vb. *vigyáz* ‘to protect, pay attention’ + adv. part. *-va* result of action or simultaneous actions

világ ‘light (arch.), world’

világít *világ* ‘light (arch.), world’ + caus. vb.-forming *-ít* ‘to make smth ...-like’ + 1st pers. sg. ind. pres. indef. ‘to make shine’

vissza adv. ‘back[wards]’

visszaadja vb. *visszaad* ‘to give back’ + 3rd pers. sg. ind. pres. def. *-ja*

visszajössz vb. pref. *vissza-* ‘back-’ + vb. *jön* ‘to come’ + 2nd pers. sg. ind. pres. indef. *-sz*

virág ‘flower’

vizek *víz* ‘water’ + pl. *-ek*

volna vb. *van* ‘to be’ + 3rd pers. sg. cond. pres. ‘would be’

volt vb. *van* ‘to be’ + 3rd pers. sg. ind. past indef.

vonat vb. *von* ‘to pull, draw’ + noun-forming *-at* → ‘train’

Zs

zöld ‘green’

zsidó noun. ‘Jew’ || adj. ‘Jewish’

zsenge ‘first born, young, immature’

